

A decorative border with a repeating floral motif surrounds the text. The motif consists of stylized flowers and leaves arranged in a continuous pattern.

Заняття гуртка
«Умілі руки»

Початкові класи

Вчитель: Бодун Н.В.

Тема : українські народні обереги.
Оформлення аплікацій з природного матеріалу

Мета: Ознайомити дітей з народними оберегами.
Навчити оформляти готові вироби, доглядати за ними; розвивати традиції українського народу; виховувати почуття любові до свого народу, своїх батьків, бажання примножувати родинні традиції.

Обладнання: Клас святково прибраний вишитими рушниками, на столі глиняний посуд, зразки оберегів (віничок, підкова, мішечок); крупи, листочки для виготовлення аплікацій, клей, ножиці, щіточки, серветки.

Підготовка до заняття: На попередньому занятті діти виготовляли заготовки для оберегів. Домашнім завданням було підготувати інформацію про обереги, вивчити вірші.

Хід заняття

I. Організаційна частина

1. Ми є діти українські
Хлопці та дівчата
Рідний край наш – Україна
Красна та багата.

2. Ми є діти українські
Український славний рід,
Дбаймо, щоб про нас маленьких
Добра слава йшла у світ.

3. Свої здібності і сили
Розвиваймо раз-у-раз,
Щоб народу була втіха
І щоб користь була з нас.

4. Добрий день вам, добрі люди!
Хай вам щастя-доля буде,
Не на день і не на рік,
А на довгий-довгий вік.

5. щиро друзів вітаємо!
Щастя й добра бажаємо
Радість людську даруємо,
Хату свою пропонуємо.

6. Я люблю свою хату,
І подвір'я й садок,
І де сонця багато
І в жару холодок.
Тихо й затишно квіти
Коло хати цвітуть,
І невтомно все літо
Бджоли в цвіті гудуть.

7. Все для мене тут рідне:
Стіни білі, як сніг,
І віконце привітне,
І дубовий поріг.

8. І ряденця строкаті,
Й рушники на стіні,
Навіть дим в нашій хаті
Рідно пахне мені.

II. Вступне слово вчителя

Ми живемо в Україні, любимо її гарну співочу мову, її пишну природу, її прекрасних людей, дотримуємось її звичаїв та обрядів.

Діти, ви, мабуть, вже звернули увагу на те, що наш клас сьогодні має незвичайний вигляд, він більше схожий на українську хату. А все тому, що тема нашого заняття «Українські обереги».

Сьогодні ми ознайомимось з українськими оберегами і будемо вчитись їх виготовляти.

- Діти, а що таке оберег?

(Оберег- походить від слова Берегиня, тобто оберігає житло, родину, яка там живе).

зелена
верба

народна
пісня

зелений
барвінок

рідна
хата

глибока
криниця

Українські обереги

тепла
піч

вишиваний
рушник

стіл
сімейний

вінок
дівочий

віник
чудовий

Вчитель:

- Все, що залишилось на згадку від старших поколінь: їхня мудрість, поради, хатні речі, які вони зробили чи придбали – оберігають кожного з нас і зветься вони оберегами.

Так, батьківська хата, мамина пісня, дідусева казка, бабусина вишиванка, криниця, кущ калини – все це родова пам'ять, символи України, наші обереги.

Усі предмети в інтер'єрі української традиційної хати, крім основних функцій – створення зручностей для відпочинку, зберігання різних речей, оздоблення – мають і символічне значення.

- Наші кореспонденти підготували деяку інформацію про обереги української родини.

Давайте їх послухаємо.

1. Подивіться, які красиві рушники

Рушники – це обличчя оселі, це символ щасливого життя. Він характеризував жіночу працьовитість, майстерність і талант.

В давнину рушники вішали над вікном, над картинами і обов'язково над дверима, щоб до хати не заходили домовики. Тому що домовики, за українським повір'ям, приносять лихо.

Загадка

Б'ють мене ціпами,
Ріжуть мене ножами.
За те мене отак гублять,
Що всі мене дуже люблять. (Хліб)

2. Найголовніший оберіг сім'ї, родини був, є і завжди буде – хліб, бо він святий.

Хліб і рушник одвічні людські символи. Шановних гостей зустрічали з хлібом і сіллю на вишитому рушникові.

Це знак гостинності, доброзичливості, сердечного прийому.

Учень: (з хлібом-сіллю на рушнику)

Ми гостей своїх стрічаєм.

Круглим, пишним короваем

З рушником берем таріль

Коровай кладем і сіль.

Шанобливо хліб підносим

І вклонившись, щиро просим:

- Любий гостю наш, приймай

І рушник і коровай.

(Діти підносять коровай гостям).

Учениця:

Шануйте, друзі, рушники.

Квітчайте ними свою хату -

То обереги від біди

Шануйте ті, що дала мати.

Вчитель: (загадка)

Людей годую, сама голодна

Часом гаряча, часом холодна. (Піч)

3. Піч – теж оберіг. А вогонь у печі – це символ добрих і людських взаємин у сім'ї.

Вчитель: (Загадка)

Маю чотири ноги,

Ще й чотири роги.

В полотно мене вбирають

Їсти й пити заставляють. (Стіл)

4. Стіл – це символ єдності в сім'ї. За ним збирається вся родина, відзначають різні свята.

Вчитель: (Загадка)

Підсмикане, підтикане,
Всю хату збігало,
А під припічком сховалося. (Віник)

5. Віник – це оберіг, який виганяє, вимітає із оселі лихо та сварки.
6. Вербові гілочки – їх освячують у Вербну неділю у церкві, а потім зберігають у хаті, як оберіг від грому.
7. Барвінок – це символ хлопця, символ краси. Барвінок – рослина добра. Пучечки барвінку вішають над дверима і вікнами, щоб злі духи не проникли у ваш дім.

Вчитель: (Загадка)

За хатою у садочку, у зеленому віночку
Та в червоному намисті стала пава молода.
І збігаються всі діти, щоб на неї поглядіти.
За намисто кожен смик
Та й укине на язик. (Калина)

8. Калина – символ рідного краю, дівочої чистоти, ніжності, краси, достатку і працелюбності. Калина оберігала дім від біди.

Вчитель: Дякую, діти, за цікаву інформацію.

Сьогодні ми також велику увагу приділяємо оберегам.

Користуючись різним насінням, знаючи їх символіку, ми самі можемо виготовити обереги, які будуть допомагати вам і вашим родинам жити у мирі, бути щасливими та здоровими.

Кожна рослинка, кожна насінинка щось означає.

У народі існує повір'я, що часник, перець, вироби із солоного тіста відганяють від оселі нечисту силу, біду і нещастя, підтримують здоров'я;

- колоски пшениці та жита символізують достаток;
- хліб – добробут;
- гречка – силу, теплоту подружніх стосунків, оберігає від зради;
- кукурудза – взаєморозуміння, благополуччя у сім'ї;
- пшоно – багатство у родині;
- горох – символізує міцне здоров'я;
- соняшник – символізує дітей у домі;
- мак – оберігає від поганого ока;
- квасоля – початок родоводу;
- мішок – символізує багатство, щастя;
- полотно – щастя у родині;
- ложка – годувальниця у сім'ї, це достаток у родині;
- любисток – вірність;
- безсмертник – довголіття;
- трав'яний віничок – у всьому і завжди успіх.

- На минулих заняттях ми виготовляли елементи наших майбутніх оберегів. Готували вінички із сухої трави, вироби із солоного тіста, наклеювали орнаменти із насіння рослин. А сьогодні ми все це об'єднаємо, закінчимо свою клопітку роботу. Свої композиції ви будете виготовляти в групах.

1-а група – виготовлятиме оберег «віничок», який вимітатиме лайку і всілякі негаразди із вашої оселі.

2-а група – готуватиме «мішок щастя», щоб у вашій господі завжди був достаток і злагода.

3-а група – виготовлятиме оберег «підкова», щоб у вашій оселі назавжди поселилося щастя, а члени вашої родини були здоровими.

4-а група – готуватиме оберег годувальниці роду, сім'ї – ложку (лопатку).

Перед вами зразки наших оберегів, а ви створите свої, такі які самі забажаєте.

Ну а тепер до роботи,
Візьміть із собою правило:
Видумуй, пробуй і твори
Розум і фантазію свою прояви.

Перед вами є всі необхідні предмети. Отож працюйте охайно, правильно оформіть свої роботи.

Практична робота

Під час виконання практичної роботи керівник гуртка надає індивідуальну допомогу дітям.

Звучить пісня «Біла хата»

Підведення підсумків роботи

Роботи виставляються на виставку. Кожна група характеризує свій виріб.

Ми дітвора українська
Хлопці та дівчата
Навчились обереги виготовляти
В нас умілі рученята.

Гра «Ходить буква рядами»

Ходить буква рядами,
Подружитись хоче з вами,
Кого за руку візьме,
Нехай той оберег назве.

Вчитель:

За заняття гарне, щиро дякую вам, діти!

І бажаю в мирі в вашім класі жити.

Хату-берегиню в чистоті тримати,

Завжди поважати вашу неньку-мати,

Звичаї ж народні знати й пам'ятати.

Діти гостям:

Дорогі гості! Ми вам бажаємо:

Хай вам щастить у ваших рідинах!

Хай вам щастить у вашім житті!

Хай вам щастить у нашій країні!

Хай вам щастить на рідній землі!